

Zygmunt Bauman: «Si fem el salt cap a l'estat nació de la humanitat serà un èxit»

► El sociòleg es pregunta si la crisi d'Europa és de naixement o de mort agònica en un acte amb més de 400 persones

GIRONA | DANIEL BONAVENTURA

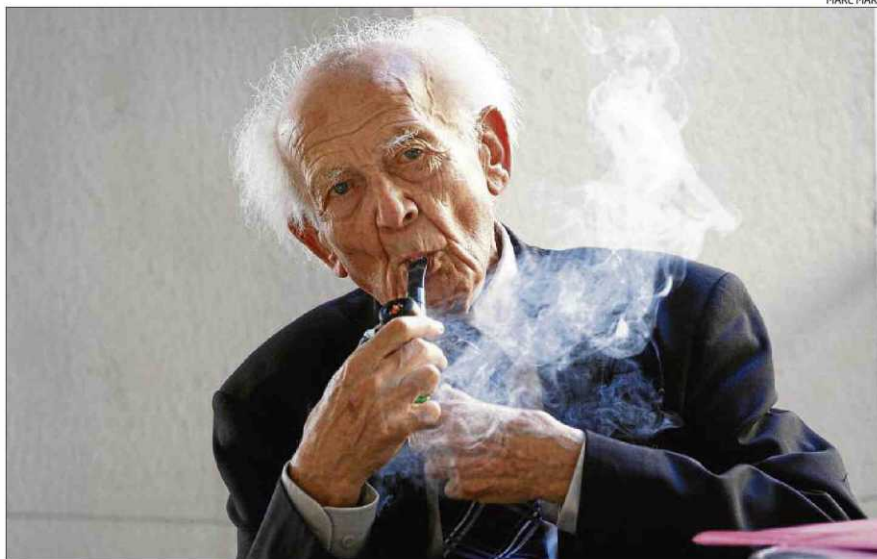
■ Zygmunt Bauman va recórrer amunt i avall els cinc darrers segles de la història d'Europa per explicar l'origen, l'apogeu i la superació dels estats nació, ara que els dos terços del comerç global és d'empreses que actuen en el ciberespai, i els estats han perdut capacitat de decisió i són molt més vulnerables a les pressions del capital.

El creador del terme «modernitat líquida» va reflexionar ahir a Girona sobre la crisi que travessa no només Europa, perquè és d'abast universal, però malgrat el dramatisme de fons va parlar amb bon humor, advertint que no té cap bola de vidre, i en acabar la intervenció no va amagar que havia de sortir un moment a fumar.

Precisament, la capacitat de gaudir dels petits moments, potser una conversa amb el veí, o de la vida en família, són valors a recuperar, en una societat que només assimila felicitat a consumisme, en un planeta que no podrà resistir un creixement econòmic infinit.

Bauman va parlar al Centre Cultural La Mercè sobre «Europa, naixement o mort agònica», en un acte organitzat per la Càtedra Ferrater Mora de la UdG que va congrega unes 400 persones, distribuïdes en dues sales, la segona amb transmissió televisada.

El sociòleg (University of Leeds) es va preguntar si la mena de patiment de l'Europa actual és de nai-

MARC MARTI

Als 87 anys, Bauman encara no ha deixat la pipa.

xement o és de mort. Va advertir que els humans som més impredecibles que els animals, i que la resposta no la tenim encara, però l'«hem d'anar construint».

«La meua idea és que vivim encara sota la influència dels acords de Westfàlia» de 1648, que van permetre la construcció dels estats nació moderns. La nació necessita l'estat per legitimar-se i desplegar el monopoli de la força coercitiva. En nom del patriotisme es va defensar l'estat unitari i es van

unificar regions i comptats.

El que ara passa a Europa, segons Bauman, és que «encara vivim de la ficció de la sobirania territorial dels estats», quan el monopoli «ja no existeix» i avui hi ha, per exemple, empreses responsables de la seguretat.

«Les Nacions Unides continuen vivint de la defensa inalienable de cada estat membre». Pel conferenciant, que va citar el sociòleg Manuel Castells, això és una «falsificació de la realitat» perquè s'ha

produït un procés de globalització que ha provocat un divorci entre el poder i la política.

«El poder va a la seva i busca mà d'obra barata allà on els treballadors no fan preguntes», i «Europa es troba profundament afectada per aquest gir, però també la resta del món: ja no hi ha cap país que pugui dir que és l'amo de casa seva».

Una de les conseqüències dels canvis actuals és que els polítics prometen coses que no podran complir, i no hi ha govern que

aguanti dues legislatures. I és que «hi ha uns altres poders que decideixen». No obstant advertir que no és profeta, Bauman va afirmar que si Europa vol sobreviure «ha d'imposar limitacions a la llibertat d'acció de cada estat», però a canvi ha d'oferir «més seguretat a les identitats nacionals». «És una contradicció, un intent de protecció però alhora sota la globalització».

El pensador es va mostrar indubtablement partidari de més Europa: «Fora de la UE seríem molt més vulnerables a les pressions del capital».

En el capítol de les conclusions, va apostar per la construcció de l'«estat nació mundial de les llibertats democràtiques», malgrat augurar que el camí serà més ple d'espines que no pas de flors.

Aquest estat nació planetari, creat al servei de la humanitat, fomentat en la cooperació amistosa, permetria modificar la nostra actual forma de viure no sostenible, i així hauríem arribat a convertir aquell patiment en un dolor de part i d'infantament, no pas de mort agònica. Europa ha de ser, en aquest sentit, un gran laboratori i mirall per a la resta de la humanitat. Bauman es va acomiadar recordant la seva Polònia d'infantesa, abans de la Segona Guerra Mundial, rodejada de països agressius; en canvi avui no té cap frontera enemiga. «Si fem el salt cap a l'estat nació de la humanitat serà un gran èxit».